

А. О. Богомолова

*студ. IV курсу економіко-правового факультету ОНУ імені І.І.Мечникова
спеціальність «Фінанси, банківська справа та страхування»*

Науковий керівник: к.е.н., доц. Т. О. Журавльова

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СТРАХОВОГО РИНКУ КИТАЮ

Тема дослідження є актуальною, оскільки страховий ринок Китаю – один з найбільших в світі та за обсягами премій, що збираються, і за кількістю укладених договорів. За останні 5 років ринок страхування Китаю виріс в 2 рази. У 2017 р. був подоланий психологічно важливий рубіж – сукупні збори страхових премій склали понад 3 трлн. юанів (\$ 450 млрд.), що дозволило китайському ринку обігнати Японію та стати другим за величиною ринком у світі [1].

Сукупний обсяг активів страхових компаній Китаю в 2018 р. виріс на 7,2% і досяг 18 трлн. юанів (\$ 2,65 трлн). Обсяг валових страхових премій в 2018-м збільшився на 4% до 3,8 трлн. юанів (\$ 560 млрд.). Станом на кінець 2018 р. в Китаї налічувалося 235 страхових організацій, щільність страхування складала 2724 юанів (389,14 доларів США) на людину, число страхових брокерів понад 8 млн. чоловік [2].

З січня по листопад 2019 р. страхова галузь Китаю мала премії в розмірі 396,2 млрд. юанів (56,6 млрд. доларів США), виплат 114,98 млрд. юанів (16,43 млрд. доларів США) і передбачуваний чистий прибуток 2 433,4 млрд юанів, збільшившись за рік на 15,6% [2].

Китайський страховий ринок в останні роки зростає високими темпами, випереджаючи темпи зростання ВВП Китайської Народної Республіки. Вчені Швейцарського інституту Swiss Re Institute прогнозують, що частка Китаю в глобальних премій збільшиться з 11% в 2018 р. до 20% до 2029 р. та перевершить частку Сполучених Штатів Америки [3].

За останні 20 років страхові доходи китайської страхової галузі в основному залежать від особистого страхування й страхування життя. Так, у 2019 р., найбільшу частку доходів премій займає особисте страхування, що становить 41,71%, а страхування життя – 30,62%. Частки страхування майна і

медичного страхування складають 15,68% і 9,51%. Однак, з точки зору структури витрат на виплати, частка страхування майна становить 33,71%, що перевершує особисте страхування та страхування життя, займаючи перше місце. Виплати за полісами медичного страхування також займають значну частку від загальних виплат – в 12,19% [2].

Як ми бачимо, у китайську систему обов'язкового соціального страхування входить 5 видів страхування:

- основне медичне страхування;
- пенсійне страхування;
- страхування від виробничих травм;
- страхування по безробіттю;
- страхування у зв'язку з вагітністю та пологами [4].

За думкою експертів, незважаючи на прогнозоване зниження темпів зростання китайської економіки – до 6% і навіть 5,5% в рік – страхова галузь, по всій видимості, продовжить упевнене зростання, перш за все за рахунок особистих видів страхування, на частку яких припадає до 70% сукупних зборів. За словами заступника голови китайської комісії з регулювання банківської і страхової діяльності Хуан Хуна, «в найближчі 20 років середні темпи зростання особистого страхування будуть вимірюватися двозначними цифрами» [1]. Таким чином, за думкою фахівців, при таких темпах до середини 30-х років китайський ринок за своїм масштабом зрівняється з американським.

Китайська страхова галузь демонструє успіхи не тільки за валовими показниками, а й за таким важливим критерієм, як глибина проникнення страхування (відношення бруто-премії до ВВП). Якщо в 2015 р. показник становив 3,5%, то на початок 2018 р. він зріс до 4,4%. Поки це значно менше ринків розвинених країн (8%), але істотно вище середніх показників по ринкам, що розвиваються (3,2%). Відповідно до планів уряду, за підсумками 2020 р. глибина проникнення страхування повинна досягти 5% [1].

Компанія GlobalData, що займається даними і аналітикою, переглянула загальний прогноз по страхуванню Китаю після спалаху COVID-19. Згідно з прогнозами, в 2020 р. галузь зросте на 3,8% в порівнянні з 5,7%, зареєстрованими в 2019 р. [5].

Останні дані показують, загальний річний темп зростання в Китаї в 2019–2023 рр. зростатиме із середнім річним темпом росту на рівні 5,2% в порівнянні з попереднім прогнозом в 8,6%, в першу чергу через скорочення ділової активності і виникла в результаті економічної невизначеності від COVID-19 [5].

По мірі зростання страхової галузі швидко розвивається Інтернет та їх загальний продукт – інтернет-страхування, яке в останні роки стало новим трендом на китайському страховому ринку. Згідно зі статистичними даними, в Китаї дохід від страхових премій 2018 р. в Інтернеті досяг 188,9 млрд. юанів

(26,99 млрд. доларів США). У сфері технологій продажів також відбулися значні зміни, зокрема особливого розвитку отримало онлайн-страхування. Кількість громадян, які придбали страховку через Інтернет за підсумками 2018 р. склала понад 222 млн. осіб.

Нові страхові технології стали активно використовуватися також в сфері врегулювання збитків, припинення випадків страхового шахрайства і т.д. Наприклад, страхова група PingAn, одна з найбільш просунутих в області Insurtech, почала боротися з шахрайством в медичному страхуванні за допомогою технологій, пов'язаних зі штучним інтелектом і «великими даними» (big data). Поступово пробивають собі дорогу технології блокчейна. Так, нещодавно один із лідерів ІТ-індустрії компанія Alipay запустила пілотний проект з обробки страхових претензій за допомогою відповідного мобільного додатку [1].

З точки зору тенденцій технологічних змін, лише деякі галузі в КНР відчують такі швидкі зміни, як страхова галузь. Цифрові технології, представлені великими даними, штучним інтелектом, блокчейном та ін., глибоко змінили вигляд страхової галузі Китаю, а також стали новою рушійною силою розвитку цілої індустрії.

Список використаної літератури

1. Особенности развития страхового рынка Китая в 2019 году. URL: <https://forinsurer.com/news/19/08/14/37066> (дата звернення: 30.10.2020).
2. Данные опубликованы на официальном сайте Комиссии по регулированию банковской и страховой деятельности Китая. URL: <http://bxjg.circ.gov.cn/web/site0/> (дата звернення: 01.11.2020).
3. Insurance: The Great Pivot East Continues. URL: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2019-03.html> (дата звернення: 30.10.2020).
4. Как устроен страховой рынок в Китае. URL: <https://finance.rambler.ru/money/41571599-kak-ustroen-strahovo-y-rynok-v-kitae/?updated> (дата звернення: 30.10.2020).
5. Страховой рынок Китая в 2020 году вырастет на 3,8%, несмотря на убытки, вызванные пандемией. URL: <https://forinsurer.com/news/20/09/30/38507> (дата звернення: 30.10.2020).